EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.5.2020
COM(2020) 214 final

2020/0088 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Nykyisten maantieteellisten merkintöjen edistäminen ja suojan laajentaminen kansainvälisellä tasolla on yksi ensisijaisista strategioista, joilla pyritään parantamaan maataloustuotteiden kansainvälisen kaupan kestävyyttä. Tarkoituksena on lujittaa Euroopan unionin laatupolitiikkaa, torjua vilpillisiä menettelyjä ja estää maantieteellisten merkintöjen laitonta käyttöä. Näin parannetaan osaltaan EU:n maatalousviennin lisäarvoa ja EU:n talouden kilpailukykyä.

Kiina on EU:n toiseksi suurin kauppakumppani, ja EU on Kiinan suurin kauppakumppani. Kiina ja Eurooppa käyvät kauppaa keskimäärin yli 1 miljardin euron arvosta päivässä. Maatalouselintarvikkeiden kauppa on tärkeä osa tätä suhdetta, ja EU:n ja Kiinan välisen kaupan tasapaino on selvästi myönteinen EU:lle. Vuonna 2018 EU:n ja Kiinan välinen maatalouselintarvikkeiden alan kauppa oli EU:lle 5,4 miljardia euroa ylijäämäinen. Kiina oli EU:n toiseksi suurin vientikohde (11 miljardia euroa) ja kolmannella sijalla EU:hun suuntautuvassa tuonnissa (5,6 miljardia euroa). Näitä lukuja voi verrata EU:n Kiinan kanssa käymän tavarakaupan kokonaisvajeeseen, joka vuonna 2018 oli 184,9 miljardia euroa (vienti 209,9 miljardia euroa ja tuonti 394,8 miljardia euroa).

Kiinan keskiluokan odotetaan kasvavan 500 miljoonaan ihmiseen seuraavien kolmen vuoden aikana, mikä lisää laadukkaiden tuotteiden ja siten eurooppalaisten maantieteellisten merkintöjen kysyntää. Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston vuonna 2013 tilaaman tutkimuksen[1] mukaan maantieteellisellä merkinnällä varustetun tuotteen keskimääräinen myyntihinta on yli kaksi kertaa suurempi kuin vastaavan tuotteen, jolla ei ole maantieteellistä merkintää. Sopimus hyödyttää näin ollen eurooppalaisia tuottajia, ja sen toivotaan antavan pontta maaseutualueille, joilla näitä tuotteita valmistetaan.

Sopimus on myös uusi askel kohti maantieteellisten merkintöjen sekä niiden suojaamisen merkityksen yleistä tunnustamista. EU edistää tätä prosessia viime vuosina allekirjoittamiensa vapaakauppasopimusten kautta.

Taloudellisten etujen lisäksi sopimus on virstanpylväs EU:n suhteissa Kiinaan, sillä se on ensimmäinen merkittävä kahdenvälinen kauppasopimus, jonka EU ja Kiina allekirjoittavat. Se on myös merkki siitä, että molemmat osapuolet ovat sitoutuneet syventämään kauppasuhteita, ja symboloi EU:n avoimuutta ja kansainvälisten sääntöjen noudattamista kauppasuhteiden perustana.

Neuvosto antoi 10. syyskuuta 2010 valtuutuksen aloittaa neuvottelut[2] Kiinan kanssa tehtävästä sopimuksesta, jolla pyritään saamaan sopimuksen soveltamisalaan kuuluville maantieteellisille merkinnöille mahdollisimman korkea suojan taso sekä tarjoamaan välineitä vilpillisten menettelyjen ja maantieteellisten merkintöjen laittoman käytön torjumiseksi.

Komissio on näiden neuvotteluohjeiden perusteella neuvotellut Kiinan kansantasavallan kanssa kunnianhimoisen ja kattavan sopimuksen, joka koskee maantieteellisiin merkintöihin liittyvää yhteistyötä ja maantieteellisten merkintöjen suojaa.

Komissio esittää seuraavat ehdotukset neuvoston päätöksiksi:

---

[1] ”Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication (GI)”: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/32b62342-b151-4bf3-8ba8-18568f37f43b

[2] Asiakirja 13325/10: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13325-2010-INIT/fi/pdf

– ehdotus neuvoston päätökseksi maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta,

– ehdotus neuvoston päätökseksi maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen tekemisestä.

Oheinen ehdotus neuvoston päätökseksi on oikeudellinen väline maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen allekirjoittamista varten.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Sopimuksen tekeminen on osa EU:n yleistä strategiaa, jolla edistetään maantieteellisiä merkintöjä koskevaa EU:n politiikkaa. Aloitteen tavoitteena on antaa korkeatasoinen suoja ainakin TRIPS+-sopimuksen 23 artiklan tasolla EU:n maantieteellisille merkinnöille Kiinan kansantasavallassa ja Kiinan maantieteellisille merkinnöille EU:ssa. Aloite antaa maantieteellisillä merkinnöillä varustettujen tuotteiden tuottajille kilpailuedun.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Maantieteellisiä merkintöjä koskevan kahdenvälisen sopimuksen tekeminen Kiinan kansantasavallan kanssa on EU:n ulkoisten toimien mukaista ja erityisesti maantieteellisten merkintöjen politiikan edistämistä koskevaan EU:n strategiaan liittyvien unionin tavoitteiden mukaista.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Unioni allekirjoittaa maantieteellisiä merkintöjä koskevan EU:n ja Kiinan välisen sopimuksen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 5 kohdan mukaisen neuvoston päätöksen nojalla ja tekee sen SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohdan ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 218 artiklan 6 kohdan mukaisen neuvoston päätöksen nojalla saatuaan Euroopan parlamentin hyväksynnän.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Neuvostolle esitetty Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välinen sopimus ei kata asioita, jotka eivät kuulu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on yhdenmukainen Eurooppa 2020 -strategian näkökohtien kanssa ja edistää EU:n kauppaan ja kehitykseen liittyviä tavoitteita.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus noudattaa SEUT-sopimuksen 218 artiklaa, jonka mukaan kansainvälisiä sopimuksia koskevat päätökset tekee neuvosto. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä ehdotuksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia perusoikeuksien suojeluun unionissa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Sopimuksella ei ole suoraa vaikutusta EU:n talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehty Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan välinen sopimus sisältää institutionaalisia määräyksiä. Niissä määrätään sekakomiteasta, jonka tehtävänä on sopimuksen täytäntöönpanon seuraaminen sekä maantieteellisiin merkintöihin liittyvän yhteistyön ja vuoropuhelun tiivistäminen.

Sekakomitea valvoo myös tämän sopimuksen moitteetonta soveltamista, ja se voi tarkastella kaikkia sopimuksen täytäntöönpanoon ja toimintaan liittyviä kysymyksiä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

EU:n ja Kiinan välisessä maantieteellisiä merkintöjä koskevassa sopimuksessa vahvistetaan edellytykset ehdotettujen maantieteellisten merkintöjen korkeatasoiselle suojalle Kiinan markkinoilla.

Neuvotteluohjeiden tavoitteiden mukaisesti komissio huolehti muun muassa seuraavista seikoista:

– TRIPS+-tason suoja EU:n maantieteellisille merkinnöille sopimuksen tultua voimaan, mikä antaa suojan kääntämistä, transkriptiota tai translitterointia vastaan sekä sitä vastaan, että mainittuja maantieteellisiä merkintöjä käytetään ilmaisujen

”laji”, ”tyyppi”, ”tapa”, ”jäljitelmä” tai muiden vastaavien ilmaisujen kanssa ei-alkuperätuotteesta,

– 175 muun maantieteellisen merkinnän suoja neljän vuoden kuluessa voimaantulosta ja menetelmä uusien maantieteellisten merkintöjen lisäämiseksi sen jälkeen,

– maantieteelliset merkinnät jatkavat rinnakkaiseloa laillisten aiempien tavaramerkkien kanssa, joista suurin osa kuuluu laillisille eurooppalaisille omistajille.

2020/0088 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan ja 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 10 päivänä syyskuuta 2010 komission aloittamaan neuvottelut Kiinan kansantasavallan hallituksen kanssa sopimuksesta, joka koskee maantieteellisiin merkintöihin liittyvää yhteistyötä ja maantieteellisten merkintöjen suojaa. Neuvottelut saatiin menestyksekkäästi päätökseen parafoimalla sopimus.

(2) Ehdotetulla sopimuksella pyritään saamaan maantieteellisille merkinnöille mahdollisimman korkeatasoinen suoja sekä tarjoamaan välineitä vilpillisten menettelyjen ja maantieteellisten merkintöjen laittoman käytön torjumiseksi.

(3) Sen vuoksi sopimus olisi allekirjoitettava unionin puolesta sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen myöhemmin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta maantieteellisiin merkintöihin liittyvästä yhteistyöstä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta tehdyn Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan hallituksen välisen sopimuksen allekirjoittaminen sillä varauksella, että mainitun sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

Allekirjoitettavan sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston pääsihteeristö laatii valtakirjan, jolla sopimuksen neuvottelijan nimeämä(t) henkilö(t) valtuutetaan allekirjoittamaan sopimus sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja